

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Vindicatio Augustanae Confessionis ab impactis ipsi, a
Roberto Cardinale Bellarmino, per summam iniuriam,
libello cui iudicii de formula concordiae titulum fecit,
viginti & duobus mendaciis**

**Titius, Gerhard
Besecenius, Stephan**

Helmetadi[i], 1656

Mendacium XIIX.

[urn:nbn:de:bsz:31-67740](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67740)

ficio, Cap. x. Ad Bellarmini cornutum argumentum dico, cornu alterutrum vitro fragilius esse. Omnino per Missam intelligimus cœnæ domini distributionem, quando dicimus eam apud nos non esse abolitam. Sed tū mendacium est quod Missæ abolitæ accusati, sitis! Nos rursus mendacium est, nos ejus abolitæ non esse accusatos. Plus sane fidei merentur majores nostri, rerum tum temporis gestarum ἀντήκοι καὶ ἀντόπιστοι, qui id asserunt, quam qui heri & nudius tertius ebullit aliquis perfritæ frontis Iesuitæ, qui id neget. Simpliciter & indiscretè clamabant Papistici sicophantæ, Lutheranos abolere Missam, qua voce auditâ, æquè imò magis intelligi poterat, Missâ illos verè Christianam abolere, quam commentitium illud Papistarum sacrificium. Nota sunt verba Lutheri Præfat. artic. Smalcald. *Fuit VVitebergæ Doct̃or quidam ex Gallis missus, qui nobis palam indicabat, Regi suo certo certius persuasum esse, apud nos nullam esse ecclesiam, nullum magistratum, nullum conjugium, sed promiscuè omnes pecudum more vivere pro arbitrio. Qui talia sine fronte de nobis mentiri non dubitarunt, quomodo non addidissent, missam quoque apud nos omnem esse abolitam?*

MENDACIVM XIX.

Artic. eodem. *Accessit opinio, quæ auxit privatas missas in infinitum, videlicet quod Christus suâ passione satisfecerit pro peccato originis, & instituerit Missam, in quâ fieret oblatio pro quotidianis delictis, mortalibus & venialibus. Hinc manavit publica opinio, quod Missa sit opus delens peccata vivorum & mortuorum ex opere operato. Multa sunt, succinit Bellarminus, in his paucis verbis, vel absurda, vel mendacia, vel pugnancia cum superioribus partibus hujus libri. Primum enim, quis ante hoc tempus audivit, peccata mortalia vocari delicta quotidiana? — deinde impudenti mendacio tribuitur Ca.*

tholicis Doctoribus illa divisio, quod Christus passione suâ satisfecerit *solum* pro peccato originis, pro actualibus autem instituerit Missam. Nemo enim Catholicorum unquam sic docuit, sed credimus & profitemur, Christum in cruce pro omnibus omninò peccatis satisfecisse, tam originalibus quàm actualibus, quia tamen meritum ejus non prodest, nisi certâ ratione applicetur — propterea docet ecclesia Catholica, ad meritum Christi applicandum instituta esse varia sacramenta, & ipsum corporis Domini sacrificium, quæ omnia ex opere operato utilia sînt, & ad peccatorum purgationem conducant.

Resp. Nihil absurdi esse, etiam si id Bellarmino esset inauditum, peccata mortalia vocare quotidiana, non quod fidelibus & in statu gratiæ constitutis quotidiana sint, *absit!* sed quia in ecclesia quotidie sînt, qui in ea relabuntur. Quin adducit, ut mox videbimus, Bellarminus ipsum Thomam, qui peccata actualia (quæ sane mortalia suo ambitu includunt) *quotidiana* vocaverit. Quomodo itaque hoc inauditum fuit Bellarmino? Deinde, impudenti mendacio asserit, neminem catholicorum unquam sic docuisse, quod Christus suâ passione satisfecerit solum pro peccato originis, pro actualibus autem instituerit Missam. Adducit enim ipse statim Thomam qui sic docuerit. Verba Cardinalis integra dabimus.

Sed video unde Philippus occasionem arripuerit mentiendi & calumniandi, quia videlicet S. Thomas in opusculo de Sacramento altaris Cap. 1. docet, corpus Domini semel oblatum in cruce pro debito Originali, jugiter offerri in altari pro debitis quotidianis. Quid quærò apertè magis dici posset? & quid hîc aliud docet Thomas, quam quod totidem verbis ei tribuit Confessio? Nec divinandum diu erat Bellarmino, unde Philippus hanc non calumniam, sed verissimam & ipsi-

ipfiffimis Thomæ verbis comprobata accusationem hauerit, cum Apologia difertè fcribat; *Repudiandus est error Thomæ, corpus Domini semel oblatum in cruce pro debito Originali, jugiter offerri pro quotidianis delictis in altari &c. De Sacrific. Missæ, titulo. Quid sit sacrificium &c. sub finem.*

At Bellarmino cataplasma in promptu est, quod fœdo illi ulceri Thomistico inducere conatur. *Sanctus Thomas non dicit, in cruce pro solo debito Originali oblatum Christi corpus, imò etiam pro actualibus oblatum docet 3. part. qu. 1, art. 4. & qu. 49, art. 1, ad 4. Id ergo in eo opusculo sibi voluit Thomas, quia peccatum originale semel dimissum, nunquam repetitur, idè ad illud expiandum non esse necessaria quotidiana sacrificia, sed sufficere sacrificium crucis semel peractum, & semel per baptismum applicatum. At pro actualibus peccatis, quæ sæpius committuntur, instituta esse præter baptismum quotidiana remedia, in quibus sacrificium altaris merito numeratur. Non quod statim justificet, ut adversarij mentiantur, sed quod JUVET ad placandum Deum, & ab eo IMPETRANDVM, ut super peccatores clementer respiciat, eis que desiderium conversionis inspiret, atq; ad justificationem quaerendam & obtinendam disponat.*

Resp. His ipsis pro lubitu confictis strophis, rediri ad eandem impietatem. *Quæro enim, an non sacrificium Christi in cruce oblatum, illud etiam impetraverit, ut Deus relapsis desiderium conversionis (pro suâ libertate, & pro ut ejus sapientiæ visum fuerit) dignetur inspirare? Si neget Bellarminus, contradicet Paulo, omnem spiritualem benedictionem in cælestibus bonis sacrificio Christi in cruce oblato adscribenti Ephes. 1, 3; Si admittat, quomodo is effectus, ut Deus super relapsos clementer adspiciat &c. sacrificio crucis jam impetratus, in sacrificio Missæ quoq; impetratur ut loquitur Bellarminus? Si diceret applicari, plus coloris res haberet, quanquam nec id fieri, doceri ex scriptura*

ptura potest. Sed Bellarminus dicit, sacrificium Missæ valere ad effectum quem posuit *impetrandum*, qualem impetrationem, applicatio aliàs supponit. Manifestè Bellarminus cum suo Thoma virtuti sacrificij crucis impiè decerpit, & quod huic soli competit, in aliud quoque, idque effusum & nullo unquam conatu ex scripturâ probari aptum, transfundit. Adeò verè hic accidit mendaci Bellarmino quod illis solet, qui è cœno alium extracturi, una cum ipso in idem prolabantur.

MENDACIVM XIX.

Eodem articulo. *Veteres ante Gregorium, non faciunt mentionem privata missa.* Antequam respondeamus Bellarmino, juvat hoc interloqui, privatam Missam Confessioni & nobis non eam esse, quæ privato saltem in loco peragitur, sed eam demum, in qua solus ille qui consecrat, corporis & sanguinis Domini fit particeps, sive id publico, sive privato in loco fiat. Vnde libentius Missas ejusmodi *solitarias* velimus vocare, quàm privatas.

Nunc Bellarminum audiamus. *Si per Missam privatam intelligunt eam, quæ non fit in loco publico, vel ad quam non convenit populi multitudo, vel in qua non distribuitur populo (nec ulli alteri præter consecrantem; addi debuisset) sacramentum, falsum est, apud veteres non exstare memoriam ejusmodi Missarum, ante tempora Gregorij.*

Probat falsum esse Bellarminus: Certè Augustinus Gregorium ducentis ferè annis antecessit, & tamen Libr. xxii, de Civit. Dei Cap. viii, scribit hæc verba: *Vir tribunicius Hesperius, qui apud nos est, habet in territorio Fussalensi fundum Cupedi appellatum, ubi cum afflictione animalium & servorum suorum, domum suam spirituum malignorum vim noxiam perpeti comperisset, rogavit nostros me absente Presbyteros, ut aliquis eorum illuc pergeret, cujus orationibus cederent.* Perre-